

Legyen az a_n sorozat különbsége d , a g_n sorozat hányadosa q , így a követelmények:

$$1 + 2d = q^2 \neq 1, \quad (1 + 20d)^5 = q^{20}.$$

A második egyenletből 5-ik gyököt vonva, majd felhasználva az elsőt:

$$1 + 20d = q^4 = (q^2)^2 = (1 + 2d)^2 = 1 + 4d + 4d^2$$

(csak a valós gyököt vettük figyelembe), és innét

$$d = 4, \quad q = \pm 3.$$

(A $d = 0$ gyök a kizárt $g_3 = q^2 = 1$ értékre vezet.) Valóban, így $a_3 = g_3 = 9$, $a_{21} = 81 = (\pm 3)^4$, és $a_{21}^5 = (\pm 3)^{20} = g_{21}$, mindkét mértani sorozatban.

Az a_n sorozat minden tagja pozitív, a $g_n = 3^{n-1}$ és $g'_n = (-3)^{n-1}$ sorozatok pozitív tagjai pedig közősek, ezért elég a_n -nel és g_n -nel foglalkoznunk.

Csak páratlan indexű tagokra állhat fenn a kívánt egyenlőség, ugyanis ha $n = 2r$, akkor

$$g_{2r} = 3^{2r-1} = 3 + 3 \cdot (3^{2(r-1)} - 1) = 3 + 3 \cdot (3^{r-1} - 1)(3^{r-1} + 1).$$

Itt a két zárójeles kifejezés páros, s így g_{2r} 4-gyel osztva 3-at ad maradékul, a_{2r} viszont 1-et s így minden hatványa is.

Legyen a továbbiakban $n = 2r + 1$ (r és minden további betű is pozitív egész számot jelöl). Olyan r -et és k -t kell keresnünk, amelyre

$$(1) \quad (1 + 8r)^k = 3^{2r} = 9^r.$$

Ehhez a bal oldali alapnak 3 hatványának kell lennie, és láttuk, hogy ekkor csak páros hatványa lehet

$$1 + 8r = 3^{2s} = 9^s,$$

továbbá ezt (1)-be beírva, $ks = r$ -nek kell teljesülnie. Olyan s értéket keresünk tehát, amelyre

$$1 + 8ks = 9^s,$$

vagyis amelyre $9^s - 1$ osztható $8s$ -sel. Ha ez fennáll, akkor $k = (9^s - 1)/8s$, $n = 2r + 1 = 2ks + 1 = (9^s + 3)/4$ értékekre $a_n^k = [1 + 4(n - 1)]^k = 9^{ks} = 3^{n-1} = g_n$.

$s = 1$ és 2-re fennáll az oszthatóság és éppen a feladat szövegében említett $n = 3$ és 21 eseteket kapjuk. Világos, hogy $s = 3$ és semmilyen 3-mal osztható s érték nem felel meg, mert $9^s - 1$ nem osztható 3-mal.

$s = 4$ ismét megfelel, mert

$$9^4 - 1 = (9 - 1)(9 + 1)(9^2 + 1)$$

osztható 32-vel. Ekkor $k = (9^4 - 1)/32 = 5 \cdot 41 = 205$, $n = 2 \cdot 205 \cdot 4 + 1 = 1641$.

Ugyancsak megfelel $s = 8$ is, mert

$$9^8 - 1 = (9^4 - 1)(9^4 + 1),$$

és itt az utolsó tényező páros, tehát a szorzat osztható $32 \cdot 2 = 4 \cdot 16$ -tal. Így

$$k = \frac{9^8 - 1}{64} = \frac{9^4 - 1}{32} \cdot \frac{9^4 + 1}{32} = 205 \cdot 3281 = 672\,605,$$

$$n = 672\,605 \cdot 16 + 1 = 10\,761\,681$$

is kielégíti a feladat feltételeit.

Sergyán Stefánia (Zalaegerszeg, Csányi L. közg. t. IV. o. t.)

Megjegyzések. 1. A fentiek mintájára adódik, hogy minden megfelelő s értéknek a kétszerese is megfelelő, hiszen ha $9^s - 1$ osztható $8s$ -sel, akkor $9^{2s} - 1 = (9^s - 1)(9^s + 1)$ osztható $8 \cdot 2s$ -sel, mert $9^s + 1$ páros. Így s lehet 2-nek bármelyik hatványa, tehát végtelen sok megoldás van.

Bodor István (Veszprém, Lovassy L. g. III. o. t.)

2. Tévesen állították többen, hogy ez az összes megoldás, hiszen pl. $9^{10} - 1$ osztható $9^2 - 1 = 8 \cdot 10$ -zel, tehát $s = 10$ is megoldáshoz vezet ($k = 43\,584\,805$, $n = 871\,696\,101$).

Barcza Gyöngyi (Budapest, Apáczai Csere J. gyak. g. IV. o. t.)

3. Ezzel együtt minden megfelelő *páros* s érték 5-szöröse is megfelelő, mert

$$9^{5s} - 1 = (9^s - 1)(9^{4s} + 9^{3s} + 9^{2s} + 9^s + 1),$$

és a második zárójelben minden tag utolsó jegye 1, tehát az összegé 5 (mert s páros), az első tényező pedig feltétel szerint osztható $8s$ -sel.

Megadható számos további megfelelő s értéksorozat is.